

NR 87/2015

**OPINIE O DZIAŁALNOŚCI
PARLAMENTU, PREZYDENTA I PKW**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 9 stycznia 2015 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W czerwcu¹, jak co miesiąc, zapytaliśmy Polaków, jak postrzegają działalność parlamentu i prezydenta, a także o to, jak po II turze wyborów głowy państwa oceniają funkcjonowanie Państwowej Komisji Wyborczej.

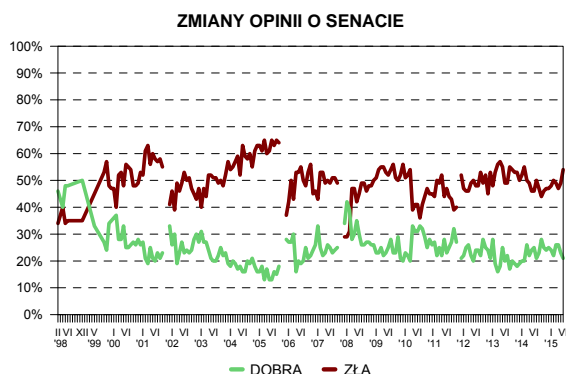
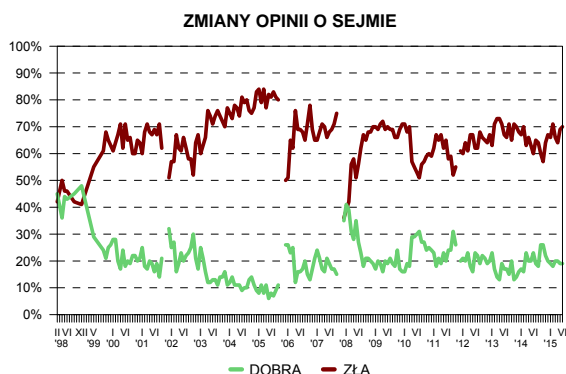
OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

Czerwiec nie przyniósł istotnych zmian w notowaniach Sejmu, którego działalność nadal odbierana jest negatywnie przez siedmiu na dziesięciu badanych (70%), a jedynie co piąty (19%) jest zadowolony z jakości pracy posłów. Od maja przybyło natomiast krytycznych opinii o funkcjonowaniu izby wyższej parlamentu: obecnie źle ocenia je ponad połowa respondentów (54%, wzrost o 5 punktów procentowych), a przeciwnego zdania jest jedna piąta (21%, spadek o 2 punkty).

Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań												Zmiany V – VI '15	
		2014						2015							
		VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V		VI
		w procentach													
Sejm	dobra	23	19	18	26	26	22	20	19	18	20	20	19	19	0
	zła	60	65	64	60	57	64	67	66	71	66	64	69	70	+1
	Trudno powiedzieć	17	16	18	14	17	14	13	15	11	14	16	12	11	-1
Senat	dobra	25	21	23	28	25	24	25	24	22	26	26	23	21	-2
	zła	46	50	47	44	46	47	47	48	50	49	47	49	54	+5
	Trudno powiedzieć	29	29	30	28	29	29	28	28	28	25	27	28	25	-3

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (301) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 11–17 czerwca 2015 roku na liczącej 1011 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Pozytywne opinie o pracy parlamentarzystów minimalnie częściej niż przeciętnie wyrażają ankietowani z gospodarstw domowych o najwyższych dochodach *per capita*, zadowoleni z własnej sytuacji materialnej. W największych elektoratach partyjnych oraz wśród osób niezamierzających głosować w ewentualnych wyborach parlamentarnych lub co do tego niezdecydowanych przeważają negatywne oceny działalności Sejmu. Dobre oceny najczęściej wystawiają potencjalni wyborcy PO.

Tabela 2

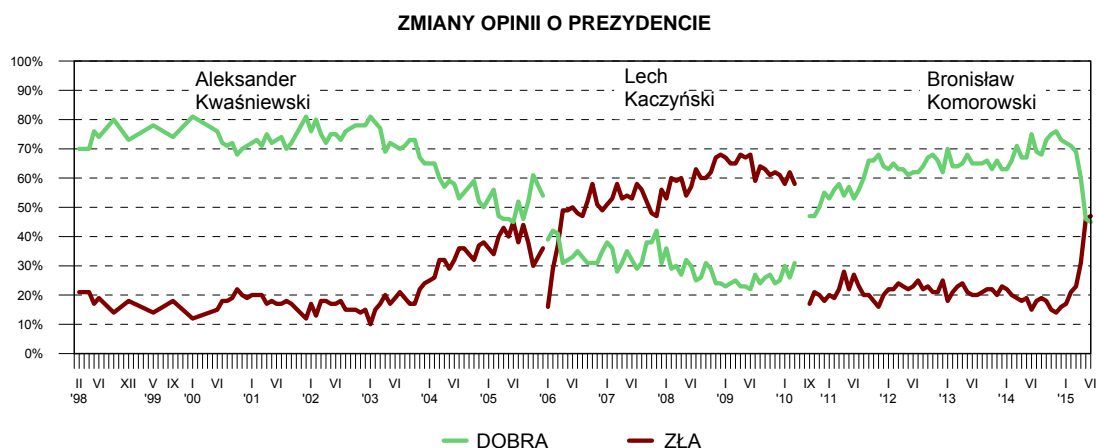
Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	44	51	5
Komitet wyborczy Pawła Kukiza (Ruch JOW)	15	79	6
PiS (wraz z Solidarną Polską, Polską Razem i Prawicą RP)	11	81	8
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	13	70	17
Niezamierzający głosować	11	69	20

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

Notowania głowy państwa po przegranych wyborach prezydenckich są niemal takie same jak po ich I turze. Z uznaniem o prezydenturze Bronisława Komorowskiego wypowiada się ponad dwie piąte Polaków (45%), a nieznacznie więcej (47%) ocenia ją negatywnie.

Tabela 3

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany V – VI '15
	2014							2015							
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI		
	w procentach														
Dobra	75	69	68	73	75	76	73	72	71	69	60	46	45	-1	
Zła	15	18	19	18	15	14	16	17	21	23	31	46	47	+1	
Trudno powiedzieć	10	13	13	9	10	10	11	11	8	8	9	8	8	0	

Dobrze o działalności urzędującego prezydenta częściej niż inni wypowiadają się respondenci starsi (powyżej 55 roku życia), a zwłaszcza najstarsi (mający 65 lat i więcej), najslabiej wykształceni, uzyskujący najwyższe dochody *per capita*, ogólnie dobrze sytuowani, deklarujący lewicową lub centrową orientację polityczną. Z kolei pod względem niezadowolenia z obecnej prezydentury wyróżniają się młodszy badani (w wieku od 18 do 34 lat), źle oceniający własną sytuację materialną oraz identyfikujący się z prawicą.

Uznanie dla działalności głowy państwa jest niemal powszechne w elektoracie PO, natomiast wśród zwolenników komitetu wyborczego Pawła Kukiza, a zwłaszcza wśród potencjalnych wyborców PiS (wraz z SP, PR i Prawicą RP) dominuje dezaprobata.

Tabela 4

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności prezydenta Bronisława Komorowskiego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	92	7	1
Komitet wyborczy Pawła Kukiza (Ruch JOW)	30	60	10
PiS (wraz z Solidarną Polską, Polską Razem i Prawicą RP)	21	72	7
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	49	39	12
Niezamierzający głosować	33	52	15

Wprawdzie wyborcy Bronisława Komorowskiego z II tury wyborów w 2010 roku nadal na ogół dobrze oceniają obecną prezydenturę, niemniej blisko jedna trzecia z nich jest nią rozczarowana. Głosujący wówczas na Jarosława Kaczyńskiego niemal powszechnie ją krytykują.

Tabela 5

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2010 roku	Oceny działalności prezydenta Bronisława Komorowskiego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Bronisława Komorowskiego	65	30	5
Głosujący na Jarosława Kaczyńskiego	11	86	3
Niegłosujący	36	55	9

Trzy czwarte elektoratu Andrzeja Dudy z II tury wyborów prezydenckich źle ocenia prezydenturę Bronisława Komorowskiego, natomiast blisko jedna piąta ma o niej dobrą opinię. Deklaracje niegłosujących w II turze tegorocznych wyborów są zróżnicowane, jednak przeważają wśród nich głosy krytyki.

Tabela 6

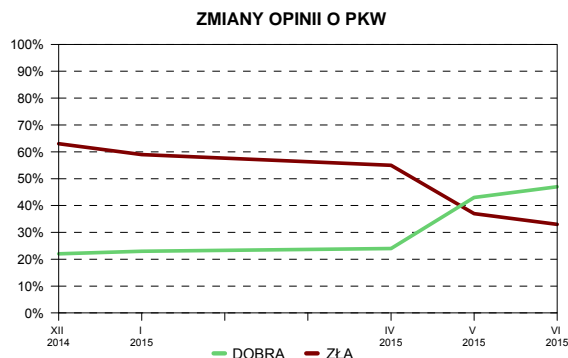
Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku	Oceny działalności prezydenta Bronisława Komorowskiego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Andrzeja Dudę	18	75	7
Głosujący na Bronisława Komorowskiego	83	12	5
Niegłosujący	42	47	11

OCENY DZIAŁALNOŚCI PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

Po wyborach prezydenckich poziom zaufania do Państwowej Komisji Wyborczej jest jeszcze wyższy niż po ich I turze. Działalność PKW pozytywnie ocenia niemal połowa Polaków (47%, o 4 punkty procentowe więcej niż w maju), a negatywnie – jedna trzecia (33%, spadek o 4 punkty).

Tabela 7

Oceny działalności Państwowej Komisji Wyborczej	Wskazania respondentów według terminów badań				
	XII 2014	I 2015	IV 2015	V 2015	VI 2015
	w procentach				
Dobra	22	23	24	43	47
Zła	63	59	55	37	33
Trudno powiedzieć	15	18	21	20	20

Dobre opinie o działalności PKW przeważają we wszystkich analizowanych elektoratach partyjnych, z wyjątkiem wyborców PiS (wraz z SP, PR i Prawicą RP), którzy są pod tym względem podzieleni. Najczęściej wyrażają je zwolennicy PO. Zadowolenie z pracy Komisji częściej deklarują też wyborcy Bronisława Komorowskiego z II tury tegorocznych wyborów prezydenckich niż głosujący wówczas na Andrzeja Dudę. W tej drugiej grupie znaczny odsetek osób sceptycznie odnosi się do jej funkcjonowania.

Tabela 8

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Państwowej Komisji Wyborczej		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	73	20	7
Komitet wyborczy Pawła Kukiza (Ruch JOW)	46	37	16
PiS (wraz z Solidarną Polską, Polską Razem i Prawicą RP)	40	42	18
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	41	34	25
Niezamierzający głosować	29	34	37

Tabela 9

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku	Oceny działalności Państwowej Komisji Wyborczej		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Andrzeja Dudę	44	38	18
Głosujący na Bronisława Komorowskiego	65	23	11
Niegłosujący	34	35	31

W czerwcu obserwujemy pogorszenie notowań Senatu, natomiast opinie o działalności Sejmu nie uległy zmianie. W obu przypadkach dominuje niezadowolenie z pracy parlamentarzystów. Oceny prezydentury Bronisława Komorowskiego są obecnie zbliżone do ubiegłomiesięcznych, zarejestrowanych między I a II turą wyborów. Pomijając niemających wyrobionego zdania, Polacy dzielą się na dwie mniej więcej równoliczne grupy – zadowolonych i niezadowolonych z działalności Bronisława Komorowskiego jako głowy państwa. W dużej mierze podział ten przebiega po linii PO – PiS, niemniej trzeba zauważyć, że na ogół krytyczne opinie o tej prezydenturze deklarują również zwolennicy zdobywającego coraz większą popularność komitetu wyborczego Pawła Kukiza, a także osoby, które nie głosowały w II turze wyborów prezydenckich oraz niezamierzające głosować w ewentualnych wyborach parlamentarnych.

Po głosowaniu 24 maja obserwujemy dalszy wzrost zaufania do działalności Państwowej Komisji Wyborczej, której wizerunek zauważalnie poprawił się już po I turze. Przed wyborami prezydenckimi większość Polaków sceptycznie podchodziła do pracy PKW, natomiast obecnie blisko połowa wypowiada się o niej z aprobatą. Nadal jednak stosunkowo wielu – jedna trzecia – ma zastrzeżenia do funkcjonowania tej instytucji.

Opracował

Michał FELIKSIAK

A N E K S

Tabela 1

		Jak by Pan(i) ocenil(a) działalność Sejmu?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		19	70	11	1010
Płeć	Mężczyźni	19	72	9	490
	Kobiety	19	67	14	520
Wiek	18-24 lata	21	65	14	113
	25-34	15	77	8	200
	35-44	18	71	11	177
	45-54	24	64	12	159
	55-64	17	74	9	178
	65 lat i więcej	20	64	15	183
Miejsce zamieszkania	Wieś	19	65	16	401
	Miasto do 19 999	20	78	2	149
	20 000 - 99 999	19	68	13	187
	100 000 - 499 999	16	73	11	162
	500 000 i więcej mieszk.	21	73	6	110
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	21	61	18	209
	Zasadnicze zawodowe	19	72	9	246
	Średnie	16	73	11	311
	Wyższe	20	71	9	243
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	21	70	9	128
	Średni personel, technicy	12	71	18	38
	Pracownicy adm.-biurowi	17	70	13	69
	Pracownicy usług	10	75	14	74
	Robotnicy wykwalifikowani	18	70	12	98
	Robotnicy niewykwalifik.	22	61	16	45
	Rolnicy	21	69	10	54
	Pracujący na własny rach.	32	66	2	49
	Bezrobotni	19	75	6	67
	Emeryci	19	66	15	199
	Renciści	5	78	17	53
	Uczniowie i studenci	24	69	7	70
	Gospodynie domowe i inni	22	71	7	67
	Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	16	73	11
Od 650 do 999 zł		18	70	12	121
Od 1000 do 1399 zł		20	70	9	166
Od 1400 zł do 1999 zł		16	70	13	145
2000 zł i więcej		26	66	7	155
Ocena własnych war. mater.	Źle	7	83	11	114
	Średnie	14	73	12	440
	Dobre	26	63	11	456
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	15	71	14	60
	Raz w tygodniu	20	68	12	427
	1-2 razy w miesiącu	22	70	8	166
	Kilka razy w roku	19	72	9	215
	W ogóle nie uczestniczy	15	67	18	128
Poglądy polityczne	Lewica	15	78	7	143
	Centrum	23	70	8	328
	Prawica	20	71	10	326
	Trudno powiedzieć	15	63	23	213

Tabela 2

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Senatu?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		21	54	25	1010
Płeć	Mężczyźni	24	56	21	490
	Kobiety	18	53	28	520
Wiek	18-24 lata	25	50	25	113
	25-34	21	59	20	200
	35-44	19	56	25	177
	45-54	24	52	24	159
	55-64	20	58	22	178
	65 lat i więcej	19	48	33	183
Miejsce zamieszkania	Wieś	18	55	27	401
	Miasto do 19 999	23	62	15	149
	20 000 - 99 999	19	56	25	187
	100 000 - 499 999	23	50	27	162
	500 000 i więcej mieszk.	30	45	24	110
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	19	53	28	209
	Zasadnicze zawodowe	19	56	25	246
	Średnie	19	57	24	311
	Wyższe	27	50	23	243
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	28	51	21	128
	Średni personel, technicy	17	56	27	38
	Pracownicy adm.-biurowi	19	50	31	69
	Pracownicy usług	16	55	29	74
	Robotnicy wykwalifikowani	24	53	23	98
	Robotnicy niewykwalifik.	24	59	18	45
	Rolnicy	22	60	18	54
	Pracujący na własny rach.	25	48	26	49
	Bezrobotni	17	71	12	67
	Emeryci	18	52	30	199
	Renciści	7	50	43	53
	Uczniowie i studenci	27	52	22	70
	Gospodynie domowe i inni	24	60	16	67
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	19	60	21	165
	Od 650 do 999 zł	19	55	25	121
	Od 1000 do 1399 zł	24	56	20	166
	Od 1400 zł do 1999 zł	20	52	27	145
	2000 zł i więcej	31	51	18	155
Ocena własnych war. mater.	Źle	8	74	18	114
	Średnie	17	55	27	440
	Dobre	28	48	24	456
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	15	56	29	60
	Raz w tygodniu	22	52	26	427
	1-2 razy w miesiącu	25	54	21	166
	Kilka razy w roku	23	57	20	215
	W ogóle nie uczestniczy	14	55	31	128
Poglądy polityczne	Lewica	22	62	16	143
	Centrum	26	52	22	328
	Prawica	21	54	24	326
	Trudno powiedzieć	13	52	35	213

Tabela 3

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność prezydenta Bronisława Komorowskiego?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		45	47	8	1010
Płeć	Mężczyźni	44	49	8	490
	Kobiety	46	45	10	520
Wiek	18-24 lata	33	55	12	113
	25-34	30	59	11	200
	35-44	46	47	7	177
	45-54	48	45	7	159
	55-64	50	40	9	178
	65 lat i więcej	58	35	7	183
Miejsce zamieszkania	Wieś	41	47	12	401
	Miasto do 19 999	47	48	5	149
	20 000 - 99 999	51	40	9	187
	100 000 - 499 999	41	53	7	162
	500 000 i więcej mieszk.	50	45	5	110
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	51	40	9	209
	Zasadnicze zawodowe	42	49	10	246
	Średnie	42	49	10	311
	Wyższe	46	48	6	243
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	47	49	4	128
	Średni personel, technicy	44	43	13	38
	Pracownicy adm.-biurowi	39	49	13	69
	Pracownicy usług	34	57	9	74
	Robotnicy wykwalifikowani	44	46	10	98
	Robotnicy niewykwalifik.	43	45	12	45
	Rolnicy	40	54	6	54
	Pracujący na własny rach.	52	45	2	49
	Bezrobotni	36	56	8	67
	Emeryci	55	36	9	199
	Renciści	52	40	8	53
	Uczniowie i studenci	30	58	12	70
	Gospodynie domowe i inni	48	43	9	67
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	40	52	8	164
	Od 650 do 999 zł	44	47	8	121
	Od 1000 do 1399 zł	43	47	10	166
	Od 1400 zł do 1999 zł	50	46	4	145
	2000 zł i więcej	51	43	5	155
Ocena własnych war. mater.	Źle	25	63	11	114
	Średnie	43	49	8	439
	Dobre	51	40	9	456
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	41	51	7	59
	Raz w tygodniu	46	46	8	427
	1-2 razy w miesiącu	42	48	10	166
	Kilka razy w roku	47	44	9	215
	W ogóle nie uczestniczy	43	48	10	128
Poglądy polityczne	Lewica	59	37	4	143
	Centrum	54	38	8	328
	Prawica	34	63	4	326
	Trudno powiedzieć	37	42	21	213